

Wordingsgeschiedenis van de Hadithwetenschappen - deel 2

Het is mogelijk om de geschiedenis van deze wetenschap in zeven fases te verdelen. De eerste fase is in de tijd van de metgezellen tot het einde van de eerste islamitische eeuw. Nadat de geliefde profeet ﷺ was overleden, hadden de metgezellen het vaandel overgenomen. Ze hebben de boodschap van de geliefde profeet ﷺ overgedragen naar de mensheid. Er waren honderden metgezellen die de Koran van koft tot koft hadden gememoriseerd. Hetzelfde was ook van sprake voor de hadith van de profeet ﷺ. Er was een aantal redenen voor dit sterke geheugen en deze gewoonte om alles te memoriseren:

1. De metgezellen hadden een zuiver geheugen en sterk onthoudingsvermogen. Dit, omdat ze afstandelijk waren van het stadsleven en haar bezigheden. De Arabieren waren over het algemeen een analfabeet volk dat niet las noch schreef. Een analfabeet vertrouwt op zijn geheugen en is eerder geneigd om te memoriseren. Vanwege deze redenen stond het Arabische volk al bekend om hun sterke onthoudingsvermogen en hun intelligentie. Zij waren degenen die de stambomen van de mensen en paarden uit het hoofd wisten, ook al waren die tientallen generaties lang. Ze waren in staat om lange gedichten en preken te onthouden nadat ze er slechts éénmaal naar hadden geluisterd. Tevens waren ze goed op de hoogte van de geschiedenis en kenden ontzettend veel namen en gebeurtenissen uit de geschiedenis.
2. Ze hadden een heel belangrijke drijfveer, namelijk het religieuze motief. Dit zette hen aan tot het verkondigen en verspreiden van de islam. Dit kon alleen met de kennis die was gememoriseerd. De Arabieren wisten heel goed dat er geen gelukzaligheid in het wereldse leven en in het hiernamaals was, behalve met de islam. Alleen dit was al genoeg geweest als motivatie voor hun sterke onthoudingsvermogen, want zoals algemeen bekend, is men in staat om alles te bereiken zolang hij gemotiveerd is om dat te bewerkstelligen. Als een bepaalde persoon zich focust op een bepaald doel en overtuigt is dat dit de enige uitweg voor hem is, dan zal hij ongetwijfeld alles voor het oog hebben om dat doel te bereiken. De geliefde profeet ﷺ heeft vaak benadrukt dat zijn Sunna verspreid moet worden onder de mensheid en dat het overgedragen moet worden aan de nieuwe generaties. Zo heeft de geliefde profeet ﷺ bijvoorbeeld gezegd:

“Moge Allah ﷻ een persoon verlichten die van ons een hadith heeft gehoord en vervolgens dit heeft onthouden om het door te vertellen aan anderen.”⁵

3. De hoge plaats en de waarde van de Sunna en de hadith in de islam.
4. De geliefde profeet ﷺ wist heel goed dat na hem, deze heilige missie uitgevoerd zou worden door zijn metgezellen. Om hen hiervoor klaar te stomen, heeft hij hen zodanig onderwezen dat het memoriseren van zijn boodschap eenvoudig bleef. De geliefde profeet Mohammed ﷺ nam hierin de volgende maatregelen:
  - a. Hij sprak niet snel, maar woord voor woord zodat de boodschap goed in de geheugens vestigde. De gezegende vrouw van de geliefde profeet ﷺ, de moeder der gelovigen, ‘Aisha heeft hierover gezegd: “Hij vertelde een hadith, als iemand het zou tellen, zou hij zeker in staat zijn om het te tellen.”⁶
  - b. Hij ﷺ verlengde zijn uitspraken niet. Hij ﷺ sprak kort en krachtig. Hierover zegt de moeder der gelovigen: “De boodschapper van Allah ﷻ sprak niet zoals jullie nu spreken, maar hij ﷺ sprak met een duidelijke en krachtige spraak. Wie bij hem zat, kon het onthouden.”⁷
  - c. De geliefde profeet ﷺ herhaalde zijn uitspraken meerdere malen zodat de geheugens het volledig oppakten. Hierover zegt Anas ibn Malik: “De boodschapper van Allah ﷻ herhaalde het woord drie keer opdat het van hem werd onthouden.”⁸
5. De spreekstijl en de welsprekendheid van de geliefde profeet ﷺ maakte het ook mogelijk om zijn uitspraken van generatie tot generatie over te dragen. Hij ﷺ was in staat om met weinig woorden en korte zinnen wijsvolle en grote betekenissen over te dragen. In de Koran wordt de hadith ook *hikma* genoemd wat letterlijk wijsheid betekent. Een wijsvolle uitspraak blijft logischerwijs beter in het geheugen zitten, omdat het de harten raakt.

---

⁵ Overgeleverd door Imam al-Tirmidhi in zijn *al-sunan*.

⁶ Overgeleverd door Imam al-Bukhari en Imam al-Muslim.

⁷ Overgeleverd door Imam al-Tirmidhi in zijn *al-sunan*.

⁸ Overgeleverd door Imam al-Bukhari.

6. De schriftelijke vastlegging van de hadith bevorderde de overlevering ervan ook. Er zijn berichten met massatransmissie tot ons gekomen van de metgezellen dat ze de hadith ook opschreven vanaf de tijd van de profeet ﷺ. In het begin was dit verboden gemaakt door de geliefde profeet ﷺ, maar later heeft hij ﷺ hier toestemming voor gegeven. Dit, omdat in het begin het risico bestond dat het schrift van de Koran en hadith door elkaar werden gehaald. Later was dit niet meer mogelijk, omdat alles een structuur kreeg. Er zijn ook overleveringen waarin staat dat sommige metgezellen ook later in de tijd geen toestemming gaven, omdat ze zich zorgen maakten dat de mensen zich volledig bezig zouden houden met de hadith waardoor ze de Koran zouden verzuimen. Zolang er geen sprake was van deze gevaren werd de hadith altijd al schriftelijk vastgesteld vanaf de periode van de geliefde profeet ﷺ. Bepaalde metgezellen hadden zelfs hun eigen hadith-compilaties, zoals ‘Abdullah ibn ‘Amr. Later werd deze geërfd door zijn kleinzoon ‘Amr ibn Shu’ayb. Imam Ahmad ibn Hambal heeft in *al-musnad* een groot deel van deze profetische overleveringen opgenomen. Op dezelfde manier had ‘Ali ibn Abi Talib een aantal bladzijden waarin profetische overleveringen stonden over bepaalde juridische oordelen. Deze is onder andere door Imam al-Bukhari opgenomen in zijn bekende compilatie. Hetzelfde geldt voor de metgezel Sa’d ibn ‘Ubada. Tevens zijn er vele schriften die de geliefde profeet ﷺ aan bepaalde metgezellen heeft laten schrijven. Deze schriften waren geschreven om opgestuurd te worden naar sommige heersers van andere streken en naar sommige ambtenaren van de geliefde profeet ﷺ die naar andere streken waren gezonden om de moslims daar de islam te onderwijzen. Deze schriften en brieven bevatten zeer belangrijke hadith met betrekking tot geloofsleer, rechtsleer en gedragsleer. De inhoud van deze schriften en brieven is te vinden in de hadith-literatuur. De traditie om hadith te verzamelen, schriftelijk vast te leggen en te onderwijzen, bleef in de generaties na de metgezellen doorgaan onder leiding van deskundige meesters die werden opgeleid door de metgezellen. De hadith werd dus niet alleen oraal, maar ook schriftelijk van generatie tot generatie overgeleverd en onderwezen.

Opmerking:

Hierbij dient men goed te weten dat de metgezellen niet alleen hun leven hadden opgeofferd voor het doorgeven van dit profetische erfgoed, maar zij hadden ook hun uiterste best gedaan om dit te beschermen tegen toevoegingen en leugens. Allah ﷻ openbaart wat neerkomt op:

“Degenen die de leugen verzinnen, geloven niet in de verzen van Allah. En zij zijn de leugenaars.”⁹ Allah ﷻ openbaart ook wat neerkomt op: “O jullie die geloven! Als een slechte persoon tot jullie komt met nieuws, onderzoek het dan nauwkeurig, opdat jullie geen mensen in onwetendheid kwaad doen, waarna jullie spijt zouden krijgen van wat jullie deden.”¹⁰

De metgezellen waren heel goed op de hoogte van deze goddelijke openbaringen. Tevens wisten zij ook heel goed dat de geliefde profeet ﷺ zei wat neerkomt op: “Wie namens mij een leugen verzint, laat hem zijn plaats klaarmaken in het vuur.”¹¹ De geliefde profeet ﷺ zei ook wat neerkomt op: “Wie van mij een hadith vertelt, terwijl hij vermoedt dat het een leugen is, dan is hij één van de leugenaars.”¹²

De metgezellen zijn allen rechtvaardig, eerlijk en vroom. Zij hebben alles gedaan om te handelen conform de Koran en Sunna. De Koran zelf getuigt op hun rechtvaardigheid en vroomheid. Op basis van de opgenoemde Koranverzen en hadith hebben de metgezellen bepaalde methoden gehanteerd waarmee ze het profetische erfgoed intact konden houden. Een aantal van deze methoden is:

1. Het niet te veel overleveren van hadith, omdat ze vreesden voor het maken van een fout door vergissing of vergeetachtigheid.
2. Streng zijn in het accepteren van een overlevering of bericht. Zoals het vragen naar een getuigen die ook deze overlevering heeft gehoord van de profeet ﷺ. De metgezellen deden dit zelfs onderling, maar dit was niet omdat ze elkaar niet vertrouwden, maar om het zekere voor het onzekere te nemen.

---

⁹ Koran, 16:105.

¹⁰ Koran, 49:6.

¹¹ Overgeleverd door Imam al-Muslim. Deze overlevering is met massatransmissie tot ons gekomen.

¹² Overgeleverd door Imam al-Muslim.

3. Het vragen naar de overlevaarsketen en het opzoeken van de eerste overlevaar die het direct van de geliefde profeet ﷺ had gehoord.
4. De mensen aansporen tot het voorzichtig zijn in het aannemen van overleveringen.

Wordt vervolgd...

